

zighield met de geschiedenis daarvan. De kinderen leeren de geschiedenis van . . . iets dat zij niet kennen. En zulke geschiedenis is wèl moeilijk om te leeren! Ik hoorde nog onlangs van een H. B. S. voor meisjes, waar de leerlingen de „korte inhouden” moesten kennen van al Vondels drama's, zonder die werken zelve te lezen of te hooren lezen. Met zoo'n „korte inhoud” werd dan bedoeld: het relaas der uiterlijke gebeurtenissen in die drama's. Nu is het al moeilijk, zoo'n verhaaltje precies te onthouden, als men het werk wèl gelezen heeft, en met liefde gelezen. Hoeveel te meer wanneer men nooit iets dan zoo'n dor verhaaltje onder den neus kreeg. Doch men dient aan te nemen, dat de betrokken leeraar (of leerares) deze kennis voor nuttig of opvoedend houdt, of dat zij vereischt wordt voor het eindexamen. Want anders . . .? Of meent men soms, dat het kennen der intrigetjes van beroemde drama's of romans tot iemands algemeene ontwikkeling hoort? Men zou waarachtig even goed kunnen gaan noteeren, en vervolgens van buiten leeren, welke personen, kostuums of wapens op Rembrandts Nachtwacht voorkomen. Of de noten van Beethovens Negende Symphonie!

Doch ook zonder zoo iets buitensporig idioots als het leeren opzeggen der korte, of langere, z.g. inhouden van litteraire kunstwerken kan het onderwijs in de litteratuurgeschiedenis-zonder-de-litteratuur al mal genoeg zijn. Die arme bloeden van kinderen moeten dan leeren onthouden, in de eerste plaats, de namen van allerlei heeren en dames die hun in 't minst niet kunnen schelen, verder de jaren waarin deze heeren en dames zijn geboren en gestorven, en de titels van zekere, hun overigens volmaakt onbekend blijvende werken, die zij moeten geschreven hebben. Het is een zegen, dat van de eerste eeuwen der litteratuurgeschiedenis althans niet veel jaartallen bekend zijn, het is al erg genoeg, dat men op zijn 12e of 13e jaar zich iets in 't hoofd te stampen krijgt b.v. van het Nibelungenlied of

van Hadewychs verzen, waarvan de schoonheid — en dus de beteekenis — nog alleen te waardeeren is voor wie diep in het wezen der litteratuur is doorgedrongen. Vervolgens worden, in de 3e en 4e klas (leeftijd circa 14 tot 16 jaar) eenige klassieke meesterstukken in de klas gelezen, hardop, hetzij beurtsgewijze, hetzij dat elke leerling, als in den schouwburg zelf, met een rol wordt toebedeeld. Resultaat: eindeloos gebrabbel, gedreun, verveling, niet de geringste kans op begrip of genot. Zoo wordt dan het werk van den heerlijken visionair Vondel een gehaat schoolboek, dient Breeroo alleen tot amusement om zijn „leuke” woorden, leert men Hooft uitlachen om zijn „watertje dat tegen het walletje slaat”.

Ik overdrijf nu mogelijk wel wat. Er zijn bij onze leeraars en leeraren natuurlijk vele min of meer litterair ontwikkelden, er zijn dus allerlei nuancen van onderwijs in de letterkunde. Maar tot heden heb ik toch nog niet dikwijls gehoord van een docent, die het goede denkbeeld en den flinken durf had, zijn lessen in de litteratuur aan te vangen met de bewogen voorlezing van iets moois uit eigen tijd en dat door alle leerlingen begrepen worden kon. En die dan zoo voortging en, voor er sprake kon zijn van historie, zijn best deed het wezen van litteraire schoonheid begrijpelijk en genietbaar te maken aan het werk van hen die ons geestelijk het naast moeten staan, onze tijdgenooten.

Welnu, ziedaar wat in de eerste plaats het doel is van Dr^a. Rengers en Herman Poort. Zij willen ook wel geschiedenis, zij willen ten slotte óók wel iets te onthouden, te weten geven, maar niet voordat hun leerlingen, sterk geboeid door de schoonheid van wat daar om hen heen is gaan leven en bloeien, vragen: hoe is dat alles zoo geworden, wat is er aan voorafgegaan. En ook dan willen zij voortgaan hen alleen bezig te houden met de oudere schoonheid, en de herkenning daarvan, als het allereenigst belangwekkende, de allereenigste reden van